

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 566: Phạm Ngũ Sạn-Đề, Nghĩa Là An Nhẫn, Cũng Gọi Là Nhẫn Nhục

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 049)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Phạm ngũ Sạn-đề, nghĩa là an nhẫn, cũng gọi là nhẫn nhục.】

Chúng ta trước tiên giải thích câu này. Sạn-đề là âm dịch của tiếng Phạn, ý nghĩa của nó là an nhẫn, các vị Đại đức dịch kinh thời xưa đã dịch thành “nhẫn nhục”. Hai chữ “an nhẫn” vốn đã rất hay rồi, tại sao nhất định phải dịch thành “nhẫn nhục”?

Trên thế giới này, tập tính của nhân dân ở mỗi quốc gia, mỗi khu vực đều không giống nhau, không chỉ đơn thuần là sự khác biệt về môi trường sống hay bối cảnh văn hóa. Người Trung Quốc, ở đây là nói đến người xưa của Trung Quốc, xem “nhục” (sự sỉ nhục) là vô cùng nặng nề. Chúng ta đọc trong sách cổ thấy câu: “Sĩ khả sát, bất khả nhục” (*Kẻ sĩ có thể bị giết, chứ không thể bị sỉ nhục*). Chữ “Sĩ”, nếu dùng ngôn ngữ hiện đại để nói, chính là tầng lớp trí thức.

Ở Trung Quốc thời xưa, đối với phân tử trí thức vô cùng tôn trọng, trong quần chúng nói chung, địa vị của người đọc sách rất cao. Thời xưa gọi là “tứ dân”, nhân dân gồm: Sĩ, Nông, Công, Thương. Người đọc sách xếp ở vị trí thứ nhất; người nông dân trồng trọt ở vị trí thứ hai; người công nhân ở vị trí thứ ba; thương nhân ở vị trí cuối cùng. Thương nhân tuy rất biết cách kiếm tiền, nhưng địa vị của họ trong xã hội ngược lại ở mức thấp nhất, đặc biệt là trong những buổi yến tiệc lớn, khi sắp xếp chỗ ngồi, vị trí thượng thủ nhất định phải là người đọc sách.

Thời đại hiện nay đã đảo lộn rồi. Hiện nay là “thương” được xếp ở vị trí thứ nhất, người có tiền được xếp ở vị trí thứ nhất; người đọc sách bây giờ đã bị gạt sang một bên, chẳng còn ai để ý đến nữa, nhưng ngày trước người đọc sách luôn được đặt ở vị trí thứ nhất. Cho nên, việc xã hội có thể đạt được sự an định

dài lâu là có đạo lý của nó. Tôn trọng người đọc sách chính là tôn trọng đạo lý, tôn trọng lẽ phải. Mọi người đều có thể giữ gìn đạo lý, mọi người đều tuân thủ luật pháp, thì xã hội này đương nhiên sẽ hòa mục, sẽ an định.

Người xưa không trọng lợi ích mà trọng đức hạnh, xem lợi ích rất nhẹ. Người đọc sách cho rằng điều gì là quan trọng? Người đọc sách cho rằng dầu có bị rơi đầu cũng không sao, nhưng không thể bị sỉ nhục, nên họ xem sự sỉ nhục là quá nặng nề: “Sĩ khả sát, bất khả nhục”.

Những vị cao tăng đại đức từ Ấn Độ đến, thấy người Trung Quốc có chấp như vậy, xem sự sỉ nhục nặng nề đến thế, quá đổi nghiêm trọng, thậm chí còn xem trọng hơn cả thân mạng. Trong lục độ Ba-la-mật có chữ “nhẫn” — nhẫn nhục; sự sỉ nhục mà cũng có thể nhẫn chịu được, thì còn có điều gì là không thể nhẫn chịu? Không có một điều gì là không thể nhẫn.

Cho nên, “nhẫn nhục” là một cách dịch đặc thù tại Trung Quốc. Ý nghĩa nguyên bản của nó là “an nhẫn”, nhưng các bậc đại sư dịch kinh đã dịch thành “nhẫn nhục” là nhằm đối cơ với người Trung Quốc. Người Trung Quốc coi chữ “nhục” là rất nặng nề, cho nên mới gọi là nhẫn nhục.